ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Говьсүмбэр аймгийн Шивээговь сумын 3 дугаар цэцэрлэгийн2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ГСА-2022/46/СТА-ТШ3

Цахим хуудас: www.govisumber@audit.gov.mn Чойр хот 2022 он	Говьсүмбэр аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Б.Сарантуяа Утас: 70543156 Цахим хаяг: sarantuyab@audit.gov.mn Аудитын менежер: Г.Наранбаяр Утас: 70543179 Цахим хаяг: naranbayarg@audit.gov.mn Ахлах аудитор Ц.Батсайхан Утас: 70543179 Цахим хаяг: batsaikhants@audit.gov.mn Гэрээгээр аудитыг гүйцэтгэсэн:“Эн Ай Ти Эс баланс аудит” ХХКЗахирал: Ш.Ичинхорлоо Утас: 77270808 Цахим хаяг: nitsbalance@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл....4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 5
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 6
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан....7
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 8
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 10
3.Аудитын тайлан 11
3.1 Ерөнхий зүйл 11
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт....11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 12
3.4Материаллаг байдал 12
3.5Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 12
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл,нэмэлт төсөв 13
3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт....13
3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл 13
3.6.3 Нэмэлт төсөв 14
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг....14
3.8 Аудитын гол асуудал 14
3.9Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 14
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 14
3.9.2Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд 15
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт....15
3.11Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал....15
4. Аудитын илрүүлэлт....15
4.1 Залруулсан алдаа....16
4.2 Төлбөрийн акт тогтоогоогүй....16
4.3Албан шаардлага....16
4.4 Зөвлөмж....16
5. Аудитаар илэрсэн алдаа зөрчлийн нэгтгэл 0

Товчилсонүгийнжагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
НӨАТ	Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар
БШУЯ	Боловсрол, Шинжлэх ухааны яам

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙНШИВЭЭГОВЬ
СУМЫН ГУРАВДУГААРЦЭЦЭРЛЭГИЙН
ЭРХЛЭГЧ Б.ДАВААДОЛГОР ТАНАА

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Говьсүмбэр аймгийн Шивээговь сумын 3 дугаар цэцэрлэгийн2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт,мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Говьсүмбэр аймгийн Шивээговь сумын 3 дугаар цэцэрлэгийн2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан.Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН

ГАЗРЫН ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.САРАНТУЯА

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрөөр дуусвар болсон /төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхнийүлдэгдэл	Эцсийнүлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**47,773,831.72**	**58,779,365.97**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**11,239,364.00**	**7,936,364.00**
31200	**Банкиндбайгаабэлэнмөнгө**	**11,239,364.00**	**7,936,364.00**
31210	**Төгрөг**	**11,239,364.00**	**7,936,364.00**
31214	Бусадтөсөл, нөөцийнхарилцах	11,239,364.00	7,936,364.00
33	**АВЛАГА**	**0.00**	**68,952.25**
33100	Ажиллагчидтайхолбогдсонавлага	0.00	68,952.25
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**36,534,467.72**	**50,774,049.72**
35300	Бэлэнбүтээгдэхүүн	1,879,500.00	750,000.00
35400	**Хангамжийнматериал**	**34,654,967.72**	**50,024,049.72**
35410	Бичигхэргийнматериал	296,000.00	411,000.00
35420	Ажахуйнматериал	26,554,809.00	36,893,309.00
35450	Барилгынзасварынматериал	11,500.00	241,500.00
35460	Хүнснийматериал	769,608.00	5,455,190.00
35470	Бусадхангамжийнматериал	7,023,050.72	7,023,050.72
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**343,996,969.81**	**328,611,995.09**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**343,996,969.81**	**328,611,995.09**
39200	**Биетхөрөнгө**	**328,206,387.03**	**312,984,370.09**
39201	Барилга, байгууламж, оронсууц	302,567,567.66	302,567,567.66
39202	Хуримтлагдсанэлэгдэл	-14,158,090.59	-19,648,921.71
39205	Машинтоногтөхөөрөмж(компьютер)	25,607,710.00	27,761,510.00
39206	Хуримтлагдсанэлэгдэл	-8,332,372.92	-14,411,489.07
39207	Тавилга, ажахуйнэдхогшил	19,874,640.55	19,874,640.55
39208	Хуримтлагдсанэлэгдэл	-11,655,625.45	-14,192,363.77
39214	Бусадүндсэнхөрөнгө	23,614,342.50	23,614,342.50
39215	Хуримтлагдсанэлэгдэл	-13,028,218.92	-16,297,350.27
39217	Ном	3,716,434.20	3,716,434.20

39300	**Биетбусхөрөнгө**	**15,790,582.78**	**15,627,625.00**
39301	Програмхангамж	1,122,000.00	1,122,000.00
39302	Хуримтлагдсанэлэгдэл	-801,417.22	-964,375.00
39303	Бусадбиетбусхөрөнгө	15,470,000.00	15,470,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**391,770,801.53**	**387,391,361.06**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**391,770,801.53**	**387,391,361.06**
51	**Засгийнгазрынхувьоролцоо**	**391,770,801.53**	**387,391,361.06**
51100	Засгийнгазрыноруулсанкапитал /Засгийнгазрынсан/ ороннутгийнсан	331,693,656.51	331,693,656.51
51200	**Хуримтлагдсанүрдүн**	**-130,028,125.22**	**-134,407,565.69**
51210	Өмнөхүеийнүрдүн	-142,645,251.49	-130,028,125.22
51220	Тайлантүеийнүрдүн	12,617,126.27	-4,379,440.47
51300	Хөрөнгийндахинүнэлгээнийзөрүү	190,105,270.24	190,105,270.24
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**391,770,801.53**	**387,391,361.06**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрөөр дуусвар болсон /төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлантон
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**543,293,980.00**	**510,097,139.96**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**24,642,680.00**	**18,108,639.96**
120	**Нийтлэгтатварынбусорлого**	**24,642,680.00**	**18,108,639.96**
120004	**Төсөвбайгууллагынөөрийнорлого**	**11,651,564.00**	**6,700,000.00**
1200042	Туслахүйлажиллагааныорлогоосsанхүүжих	11,651,564.00	6,700,000.00
120017	Үнэтөлбөргүйхүлээнавсанорлого - Үндсэнхөрөнгө	12,526,116.00	1,828,639.96
120018	Үнэтөлбөргүйхүлээнавсанорлого - Барааматериал	465,000.00	9,580,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**518,651,300.00**	**491,988,500.00**
1310	**Улсынтөвлөрсөнтөсвөөс**	**487,102,900.00**	**463,023,400.00**
131007	Тусгайзориулалтыншилжүүлгээссанхүүжих	487,102,900.00	463,023,400.00
1311	**Нэмэлтсанхүүжилтийнорлого**	**0.00**	**150,000.00**
131104	Дээдшатнытөсвийнзахирагчийнтөсөвттусгагдсан төсвөөсдоодшатнытөсвийнзахирагчидхуваарилс анхөрөнгө	0.00	150,000.00
1320	**Ороннутгийнтөсвөөссанхүүжих**	**31,548,400.00**	**28,815,100.00**
132001	Урсгалүйлажиллагаанысанхүүжилт /ороннутгийнтөсөвтбайгууллага/	31,548,400.00	28,815,100.00
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**530,676,853.73**	**514,476,580.43**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**530,676,853.73**	**514,476,580.43**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**489,495,029.20**	**508,218,720.14**
2101	**Цалинхөлсболоннэмэгдэлурамшил**	**355,129,014.40**	**370,602,145.75**
210101	Үндсэнцалин	355,129,014.40	370,602,145.75
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**43,983,310.90**	**50,305,920.33**
210201	Тэтгэврийн даатгал	30,573,139.00	35,477,375.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,596,838.00	3,933,756.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,813,632.00	3,012,604.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	635,173.90	978,856.33

210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,364,528.00	6,903,329.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**23,347,685.27**	**21,957,031.38**
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,862,949.27	2,296,115.38
210302	Түлш, халаалт	14,683,160.00	14,337,400.00
210303	Цэвэр, бохир ус	5,801,576.00	5,323,516.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**3,001,300.00**	**1,602,500.00**
210401	Бичиг хэрэг	2,794,000.00	904,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	200,000.00	584,900.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	0.00	113,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,300.00	0.00
2105	**Нормативт зардал**	**34,678,515.00**	**26,353,118.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	853,000.00	403,100.00
210502	Хоол, хүнс	33,825,515.00	25,950,018.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**7,928,300.00**	**6,271,000.00**
210604	Урсгал засвар	7,928,300.00	6,271,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**0.00**	**124,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	0.00	124,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**1,527,500.00**	**989,700.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	227,500.00	769,700.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,080,000.00	0.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	220,000.00	220,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**19,899,403.63**	**30,013,304.68**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,642,800.00	12,449,690.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	150,000.00	350,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	14,106,603.63	17,213,614.68
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**41,181,824.53**	**6,257,860.29**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**1,500,000.00**	**6,157,126.00**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,500,000.00	6,157,126.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**1,837,711.75**	**98,978.62**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,837,711.75	98,978.62
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**37,844,112.78**	**1,755.67**
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	37,844,112.78	1,755.67
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**12,617,126.27**	**-4,379,440.47**
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**12,617,126.27**	**-4,379,440.47**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрөөр дуусвар болсон /төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийнгазрын оруулсанкапитал	Дахинүнэлгээний нөөц	Хуримтлагд-сандүн	Засгийнгазрынх увьоролцооний нийтдүн
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**331,693,656.51**	**190,105,270.24**	**-130,028,125.22**	**391,770,801.53**

2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	331,693,656.51	190,105,270.24	-130,028,125.22	391,770,801.53
Нягтланбодохбүртгэлийнб одлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
Дахинилэрхийлсэнүлдэгдэл	331,693,656.51	190,105,270.24	-130,028,125.22	391,770,801.53
Тайлантүеийнүрдүн	0.00	0.00	-4,379,440.47	-4,379,440.47
2021 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	**331,693,656.51**	**190,105,270.24**	**-134,407,565.69**	**387,391,361.06**

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрөөр дуусвар болсон /төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**530,302,864.00**	**498,688,500.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**11,651,564.00**	**6,700,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**11,651,564.00**	**6,700,000.00**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**11,651,564.00**	**6,700,000.00**
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	11,651,564.00	6,700,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**518,651,300.00**	**491,988,500.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**487,102,900.00**	**463,023,400.00**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	487,102,900.00	463,023,400.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**0.00**	**150,000.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.00	150,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**31,548,400.00**	**28,815,100.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	31,548,400.00	28,815,100.00
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**519,063,500.00**	**501,991,500.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**519,063,500.00**	**501,991,500.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**477,881,675.47**	**495,530,839.71**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**356,782,886.30**	**365,361,018.33**
210101	Үндсэн цалин	240,547,973.30	262,211,390.33
210102	Нэмэгдэл	76,461,078.00	66,472,173.00
210104	Урамшуулал	39,773,835.00	36,677,455.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**42,331,727.92**	**55,616,000.00**
210201	Тэтгэврийн даатгал	26,764,527.92	41,824,600.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,840,100.00	3,445,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,072,300.00	2,761,700.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	974,400.00	690,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,680,400.00	6,894,200.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**23,345,988.25**	**22,900,121.38**
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,861,252.25	2,301,505.38
210302	Түлш, халаалт	14,683,160.00	14,499,100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	5,801,576.00	6,099,516.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**6,695,000.00**	**1,184,100.00**
210401	Бичиг хэрэг	1,466,000.00	154,200.00

210402	Тээвэр, шатахуун	200,000.00	584,900.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	0.00	113,600.00
210404	Ном, хэвлэл	0.00	112,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,029,000.00	219,400.00
2105	**Нормативт зардал**	**34,396,673.00**	**31,102,400.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	853,000.00	253,100.00
210502	Хоол, хүнс	33,043,673.00	29,859,600.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	500,000.00	989,700.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**6,364,700.00**	**5,816,000.00**
210604	Урсгал засвар	6,364,700.00	5,816,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**0.00**	**124,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	0.00	124,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**1,527,500.00**	**989,700.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	227,500.00	769,700.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,080,000.00	0.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	220,000.00	220,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**6,437,200.00**	**12,437,500.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,937,200.00	11,087,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,500,000.00	1,350,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**41,181,824.53**	**6,460,660.29**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**1,500,000.00**	**6,359,926.00**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,500,000.00	6,359,926.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**1,837,711.75**	**98,978.62**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,837,711.75	98,978.62
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**37,844,112.78**	**1,755.67**
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	37,844,112.78	1,755.67
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**11,239,364.00**	**-3,303,000.00**
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	**11,239,364.00**	**-3,303,000.00**
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	11,239,364.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	11,239,364.00	7,936,364.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрөөр дуусвар болсон *Ітөгрөгөөр/*

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**491,838,500.00**	**491,737,765.71**	**100,734.29**	**100.0**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**491,838,500.00**	**491,737,765.71**	**100,734.29**	**100.0**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**485,478,500.00**	**485,377,839.71**	**100,660.29**	**100.0**
2101	**Цалинхөлсболоннэмэгдэл урамшил**	**365,362,000.00**	**365,361,018.33**	**981.67**	**100.0**

210101	Үндсэнцалин	254,489,200.00	262,211,390.33	-7,722,190.33	103.0
210102	Нэмэгдэл	96,208,500.00	66,472,173.00	29,736,327.00	69.1
210103	Унаахоолныхөнгөлөлт	2,357,200.00	0	2,357,200.00	0.0
210104	Урамшуулал	12,307,100.00	36,677,455.00	-24,370,355.00	298.0
2102	**Ажилолгогчооснийгмийнда атгалдтөлөхшимтгэл**	**55,616,000.00**	**55,616,000.00**	**0.00**	**100.0**
210201	Тэтгэврийндаатгал	41,824,600.00	41,824,600.00	0.00	100.0
210202	Тэтгэмжийндаатгал	3,445,100.00	3,445,100.00	0.00	100.0
210203	ҮОМШӨ-нийдаатгал	2,761,700.00	2,761,700.00	0.00	100.0
210204	Ажилгүйдлийндаатгал	690,400.00	690,400.00	0.00	100.0
210205	Эрүүлмэндийндаатгал	6,894,200.00	6,894,200.00	0.00	100.0
2103	**Байрашиглалттайхолбоото йтогтмолзардал**	**22,999,100.00**	**22,900,121.38**	**98,978.62**	**99.6**
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,400,000.00	2,301,505.38	98,494.62	95.9
210302	Түлш, халаалт	14,499,100.00	14,499,100.00	0.00	100.0
210303	Цэвэр, бохирус	6,100,000.00	6,099,516.00	484.00	100.0
2104	**Хангамж, барааматериалынзардал**	**1,184,200.00**	**1,184,100.00**	**100.00**	**100.0**
210401	Бичиг хэрэг	154,200.00	154,200.00	0.00	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	584,900.00	584,900.00	0.00	100.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	113,600.00	113,600.00	0.00	100.0
210404	Ном, хэвлэл	112,100.00	112,000.00	100.00	99.9
210406	Багаүнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	219,400.00	219,400.00	0.00	100.0
2105	**Нормативт зардал**	**30,952,400.00**	**30,952,400.00**	**0.00**	**100.0**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	103,100.00	103,100.00	0.00	100.0
210502	Хоол, хүнс	29,859,600.00	29,859,600.00	0.00	100.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	989,700.00	989,700.00	0.00	100.0
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**5,816,000.00**	**5,816,000.00**	**0.00**	**100.0**
210604	Урсгал засвар	5,816,000.00	5,816,000.00	0.00	100.0
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**124,600.00**	**124,000.00**	**600.00**	**99.5**
210702	Дотоод албан томилолт	124,600.00	124,000.00	600.00	99.5
2108	**Бусдаар үйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**989,700.00**	**989,700.00**	**0.00**	**100.0**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	769,700.00	769,700.00	0.00	100.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	220,000.00	220,000.00	0.00	100.0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**2,434,500.00**	**2,434,500.00**	**0.00**	**100.0**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,084,500.00	1,084,500.00	0.00	100.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,350,000.00	1,350,000.00	0.00	100.0
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**6,360,000.00**	**6,359,926.00**	**74.00**	**100.0**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**6,360,000.00**	**6,359,926.00**	**74.00**	**100.0**

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,360,000.00	6,359,926.00	74.00	100.0
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**491,838,500.00**	**491,737,765.71**	**100,734.29**	**100.0**
31	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**463,023,400.00**	**463,021,644.33**	**1,755.67**	**100.0**
310003	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	463,023,400.00	463,021,644.33	1,755.67	100.0
32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**28,815,100.00**	**28,716,121.38**	**98,978.62**	**99.7**
320001	Орон нутгийн төсвөөс	28,815,100.00	28,716,121.38	**98,978.62**	**99.7**
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	**1**	**1**		
610001	Төсвийн байгууллага	1	1		
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	**29**	**29**		
620001	Удирдах жилтан	1	1		
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	16	16		
620003	Үйлчлэх ажилтан	12	12		

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрөөр дуусвар болсон /төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**150,000.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**150,000.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**150,000.00**
2105	**Нормативт зардал**	**150,000.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	150,000.00
I	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**150,000.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**150,000.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	150,000.00

3.Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Говьсүмбэр аймгийн Шивээговь сумын 3 дугаар цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч байгууллагад цахим төлбөрийн баримт болон нягтлан бодох бүртгэл,тайлагналтай холбоотой зөвлөмжийг тусгасан болно.Аудитыг Говьсүмбэр аймаг дахь Төрийн аудитын газартай байгуулсан гэрээний дагуу“Эн Ай Ти Эс баланс аудит” ХХК-ийн аудитор Г.Хүрэл гүйцэтгэж, анхан шатны чанарын хяналтыг аудитын менежер И.Туяа, захирал Ш.Ичинхорлоо, дараагийн шатны чанарын хяналтыг Төрийн аудитын газрын аудитын менежер Г.Наранбаяр, дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Сарантуяа нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Говьсүмбэр аймгийн Шивээговь сумын 3 дугаар цэцэрлэгийн2021оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Говьсүмбэр аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022оны 1дүгээр сарын 25-ны өдрийн 08 дугаар албан бичгээр хуулийн хугацаанд ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Говьсүмбэр аймгийн Шивээговь сумын 3 дугаар цэцэрлэг үйл ажиллагааны эрхэм зорилгоо “Бага насны хүүхдийн эрэлт хэрэгцээнд тулгуурлан монгол ухаан ёс заншлаа дээдлэн эх дэлхийдээ ээлтэй хандах,хүмүүс бие биедээ хүнлэг энэрэнгүй найраг байх харилцан ойлголцох,улмаар ирээдүй хойч үеэ эерэг зөв хүмүүжилтэй сайн хүн болгох үндэс суурь нь болж хүүхдэд ээлтэй тэргүүлэх байгууллага болох” гэж тодорхойлсон байна.

Дээрх зорилгын хүрээнд үйл ажиллагааны зорилтыг тодорхойлжээ. Үүнд:

- Хүүхэд бүрийн бие,сэтгэл,эрүүл мэндийг эрхэмлэн, тоглох,хөгжих,суралцах явцад бие биедээ тусалдаг байх;
- Сурч мэдэх хүсэл эрмэлзэлтэй өөртөө итгэлтэй бүтээлч бие хүн болгон хөгжүүлэх.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг дараах хууль, тогтоомж, бодлого, журамд өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Нийгмийн даатгалын тухай хууль;
- Засгийн газрын 2021 оны 124 дүгээр тогтоол “Босго үнэ шинэчлэн батлах тухай”;
- Сангийн сайдын 2021 оны 190 дугаар тушаал “Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар” ;
- Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоол “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай” ;

- Боловсрол, шинжлэх Ухааны Сайд, Хөдөлмөр, Нийгмийн Хамгааллын Сайд, Сангийн Сайдын хамтарсан тушаал 2021 оны 02 дугаар сарын 01-ны өдрийн дугаар А/35/А/10/9.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Тайлант онд тус байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Говьсүмбэр аймгийн Шивээговь сумын 3 дугаар цэцэрлэг2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Мөн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 54.5-д заасан бүрэлдэхүүн хэсгээр иж бүрэн бэлтгэж ирүүлсэн байна.

3.4Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт төсвийг2021 оны баталсан төсвийн нийт зардлын хүлээгдэж буй гүйцэтгэлийг сонгож,материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл бага гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 2.0 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд ерөнхий материаллаг байдлыг 2021 оны баталсан төсвийн нийт зардлын хүлээгдэж буй гүйцэтгэл 520,453.9 мянган төгрөгийн2.0хувиар буюу10,409.0 мянган төгрөгөөр тогтоосон. Гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 70.0 хувь буюу 7,286.3 мянган төгрөгөөр тогтоов.

Тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Говьсүмбэр аймгийн Шивээговь сумын 3 дугаар цэцэрлэгийн2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 4,379.5 мянган төгрөгөөр буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, засгийн газрын оролцоо данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө/ахмадын сан/	11,239.3	7,936.3	(3,303.0)
Авлага		68.9	(68.9)
Бараа материал	36,534.5	50,774.1	14,239.6
Үндсэн хөрөнгө	343,997.0	328,612.0	(15,385.0)
Нийт хөрөнгө	391,770.8	387,391.3	(4,379.5)
Богино хугацаат өр төлбөр			
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	391,770.8	387,391.3	(4,379.5)
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	391,770.8	387,391.3	(4,379.5)

Мөнгөн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл 3,303.0 мянган төгрөгөөр буурсан нь тухайн жилийн санхүүжилт буурсантай холбоотой байна.

Авлагын дансны үлдэгдэл 68.9 мянган төгрөг болж өссөн нь нийгмийн даатгалын шимтгэлийг илүү шилжүүлснээс шалтгаалжээ.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 50,774.1 мянган төгрөг болж 14,239.6 мянган төгрөгөөр өссөн нь орон нутгийн хөгжлийн сангаас үнэ төлбөргүй аж ахуйн материал хүлээн авсантай холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө 15,385.0 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант оны хуримтлагдсан элэгдлийн зардалтай холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 387,391.3 мянган төгрөг болж 4,379.5 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүнтэй холбоотой байна.

Санхүүгийн үр дүнгийн тайланд орлого 510,097.1 мянган төгрөг болж, 514,476.5 мянган төгрөгийг зарцуулан,4,379.4 мянган төгрөгийн хасах үр дүнтэй ажиллажээ.

Үйл ажиллагааны орлого өмнөх оноос 33,196.8 мянган төгрөгөөр буурсан нь үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого 1,582.4 мянган төгрөгөөр,туслах үйл ажиллагааны орлого 4,951.5 мянган төгрөгөөр,улсын төсвийн болон орон нутгийн санхүүжилт 26,662.8 мянган төгрөгөөр тус тус багассантай холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл,нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр, нийт зарлагыг 629,356.1 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 43,267.0 мянган төгрөгөөр бууруулж, 586,089.1 мянган төгрөгөөр анх баталснаас 557,274.0 мянган төгрөгийг улсын төсвийн санхүүжилтээс, 28,815.1 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр баталжээ.

Төсвийн тодотголоор улсын төсвийн санхүүжилтийг 94,250.6 мянган төгрөгөөр бууруулан 463,023.4 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх сургуулийн өмнөх боловсролын 1 хөтөлбөр, 4зориулалт, арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 491,838.5 мянган төгрөгийг

баталснаас 463,023.4 мянган төгрөгийг тусгай зориулалтын шилжүүлгийн санхүүжилтээс,28,815.1 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвийн463,021.6 мянга, орон нутгийн төсвийн 28,815.1 мянга, нийт 491,737.7 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг авч, урсгал үйл ажиллагаанд зарцуулсан байна. Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 100 хувьтай байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Дээд шатны төсвийн захирагчаас 150.0 мянган төгрөгийг олгосон бауг орлогыг норматив зардалд бүрэн зарцуулжээ.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Дэлхийн нийтээр Ковид-19 өвчлөлтэй холбоотойгоор БШУЯ-ны сайдын тушаалын дагуу боловсролын байгууллагуудын сургалтын үйл ажиллагааг 3, 9, 10, 11, 12 саруудад буюу 5 сар танхимаар болон цахимаар хосолсон хэлбэрээр явуулсан байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

Шивээговь сумын 3 дугаар цэцэрлэгийн 2021 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 12 зорилтын хүрээнд 52 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, гүйцэтгэл нь 92.0 хувийн биелэлттэй байна.

Санхүүгийн тайлан бэлтгэх аргачлал, стандарт болон нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт өөрчлөлт ороогүй тул санхүүгийн тайлангийн аудитад нөлөөлөх гол асуудал байхгүй байна.

3.9Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1, 3.1.2-т хамаарах төсөвт байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар нь 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.4-т тус тус тусгасан мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд ил тод мэдээлэх зохицуулалттай.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан дараах 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Шивээговь сумын 3 дугаар цэцэрлэгийн2021 онд нийт149 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод бүрэн байршуулахаас146 мэдээллийг байршуулж, Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд сар бүрийн оруулах 1, бүтэн жилээр оруулах 2 төрлийн мэдээлэл, нийт 3 мэдээллийг тус тус хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй байна гэж дүгнэлээ.

3.9.2Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тайлант онд 101,850.8 мянган төгрөгийн худалдан авалт хийснээс цахим төлбөрийн системд 3,368.4 мянган төгрөгийн төлбөрийн цахим баримт гаргуулан аваагүй, анхан шатны баримтын бүрдэл хангалтгүй, шивээгүйг хянаж, залруулаагүй байна.

Энэ нь Татварын ерөнхий хуулийн 28.5. "Татвар төлөгч борлуулалт хийх тухай бүрд хэрэглэгчийн системээс дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн баримтыг хэвлэж өгөх эсхүл цахимаар илгээх үүрэгтэй ''гэсний дагуу цахим төлбөрийн баримтын системд тухай бүр шивүүлэн баталгаажуулж байх зөвлөмж өгсөн.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн бүртгэгдсэн ажил гүйлгээ болон үйл явдалтай холбоотой мөнгөн дүн болон бусад мэдээллийг зохих ёсоор үнэн зөв үнэлж бүртгэсэн байх хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх аудитаар тогтоосон1,387.6 мянган төгрөгийн2 төлбөрийн актыг барагдуулсан,1зөвлөмж өгсний хэрэгжилт хангалтгүй, Татварын цахим бүртгэлийн системд худалдан авалтын үнийн дүнг тулган баталгаажуулж хяналт тавьж ажиллаагүй гэсэн зөвлөмж тайлант онд давтагдсан байна.

Хүснэгт-2 Өмнөх оны аудитаар өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилт /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Төлбөрийн акт	2	1,387.6	2	1387.6	-	-	100.0
Зөвлөмж	1	-	1	-		-	50.0
Нийт дүн	**1**	**1,387.6**	**1**	**1,387.6**		**-**	**-**

3.11Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Тайлант онд улс орныг хамарсан Ковид-19 цар тахлын улмаас аудитыг цахимаар хийж байгаагаас шалтгаалан байгууллага дээр ажиллаж нарийвчилсан горим сорил хэрэгжүүлэх, хөрөнгийн биет тооллого хийх гэх мэт хөрөнгийн хяналтыг бүрэн хэрэгжүүлэх нөхцөл байдал хязгаарлагдмал байсныг дараагийн тайлант хугацаанд анхаарах нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 8,562.6 мянган төгрөгийн 4 алдаа, зөрчил илэрснээс 4,418.2 мянган төгрөгийн бүртгэл, тайлагналтай холбоотой1алдааг залруулан, 776.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага, 3,368.4 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 зөвлөмж,шилэн дансны хэрэгжилтийн зөрчилд 1 зөвлөмж өгсөн.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

1. **Х**ангамж, бараа материалын зардлыг 2,209.1 мянга, нормативт зардлыг 989.7 мянга, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 1,219.4 мянга,нийт 4,418.2 мянган төгрөгөөр тус тус илүү тайлагнасныг аудитын явцад залруулав.

4.2 Төлбөрийн акт тогтоогоогүй

4.3Албан шаардлага

4.3.1 Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлын цэвэр бохир усны зардлын төсвөөс эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтны шийдвэргүйгээр 776.0 мянган төгрөгийг хоолны зардалд шилжүүлсэн.Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь заалтыг зөрчсөн, ажил гүйлгээ,үйл явдлыг зөв дансанд ангилж бүртгэсэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлэв.

4.4 Зөвлөмж

1. Цахим төлбөрийн баримттай холбоотой

1.1 Илрүүлэлт:

Тайлант онд 101,850.8 мянган төгрөгийн худалдан авалт хийснээс цахим төлбөрийн системд 3,368.4 мянган төгрөгийн төлбөрийн цахим баримт гаргуулан аваагүй, анхан шатны баримтын бүрдэл хангалтгүй, шивээгүйг хянаж, залруулаагүй байна.

Энэ нь Татварын ерөнхий хуулийн 28.5. "Татвар төлөгч борлуулалт хийх тухай бүрд хэрэглэгчийн системээс дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн баримтыг хэвлэж өгөх эсхүл цахимаар илгээх үүрэгтэй ‘’гэсний дагуу цахим төлбөрийн баримтын системд тухай бүр шивүүлэн баталгаажуулж байх гэсэн заалтыг зөрчсөн, бүртгэгдсэн ажил гүйлгээ болон үйл явдалтай холбоотой мөнгөн дүн болон бусад мэдээллийг зохих ёсоор үнэн зөв үнэлж бүртгэсэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

1.2 Өгсөн зөвлөмж:

Худалдан авалтын ажил гүйлгээний цахим төлбөрийн баримтыг бэлтгэн нийлүүлэгчээс бүрэн гаргуулах авах, татварын цахим системийн шивэлтэд хянаж байх.

2. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой

2.1 Илрүүлэлт:

Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд сар бүрийн оруулах 1, бүтэн жилээр оруулах 2 төрлийн мэдээлэл, нийт 3 мэдээллийг тус тус хугацаа хоцроож мэдээлсэн нь Шилэн дансны тухай хуулийн шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3-

т ‘’тогтоосон хугацаанд тогтмол шуурхай мэдээлдэг байх ‘’6.4 ‘’ хуулийн 3.1.1,3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг тухай бүр, сар,хагас,бүтэн жилээр мэдээлэх’’ заалтуудыг зөрчсөн, бүртгэгдсэн ажил гүйлгээ болон үйл явдалтай холбоотой мөнгөн дүн болон бусад мэдээллийг зохих ёсоор үнэн зөв үнэлж бүртгэсэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

2.2 Өгсөн зөвлөмж:

Шилэн дансны цахим мэдээллийг хугацаанд нь байршуулж байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье

5. Аудитаар илэрсэн алдаа зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Алдаа зөрчлийн утга	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлангийн аудитаар											
1	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлын цэвэр бохир усны зардлын төсвөөс эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтны шийдвэргүйгээр 776.0 мянган төгрөгийг хоолны зардалд шилжүүлсэн.	1	776.0					1	776.0		
2	Хангамж, бараа материалын зардлыг 2,209.1 мянга, нормативт зардлыг 989.7 мянга, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 1,219.4 мянга, нийт 4,418.2 мянган төгрөгөөр тус тус илүү тайлагнасан	1	4,418.2	1	4,418.2						
Санхүүгийн тайлангийн аудитаар хийсэн нийцлийн аудит											
3	Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд сар бүрийн оруулах 1, бүтэн жилээр оруулах 2 төрлийн мэдээлэл, нийт 3 мэдээллийг тус тус хугацаа хоцроож мэдээлсэн	1								1	
4	Цахим төлбөрийн системд 3,368.4 мянган төгрөгийн төлбөрийн баримтыг цахим төлбөрийн баримтын системд шивүүлээгүй	1	3,368.4			-	-			1	3.368.4
Нийт дүн		**4**	**8,562.6**	**1**	**4,418.2**			**1**	**776.0**	**2**	**3.368.4**